

Kvinder springer screening over

Livmoderhalskræft koster dyrt

SKODSBORG: "Få taget din celleprøve mod livmoderhalskræft, når du bliver indkaldt, og opsøg en kvindelig læge eller gynækolog, hvis du er mest tryk ved det."

Det er speciallæge i gynækologi og obstetrik Christine Feldings bøn til områdets kvinder.

Som ansat på Privathospitalet Danmark og med egen praksis på Skodsborg Sundhedscenter oplever hun ofte, at kvinder kommer til hende for at få en gynækologisk undersøgelse uden at have fået taget den celleprøve, som Sundhedsstyrelsens retningslinjer ellers foreskriver, at alle kvinder mellem 23 og 59 år skal have taget hvert tredje år.

Grundene til, at undersøgelsen springes over, kan dels være at nogen overhovedet ikke bliver indkaldt, men en anden vigtig grund er efter Christine Feldings mening, at man ikke selv kan vælge, hvilken læge man vil gå til.

"Når man får indkaldelsen fra Københavns Amt, er det meningen, at man skal henvende sig til egen læge og bestille tid til en undersøgelse. Mange piger synes dog, det er et problem at gå til en mandlig læge, der måske oven i købet er familielægen. Hvis man i stedet kunne få lov til at gå til en læge efter eget valg, som man kan, når man skal have prævention, ville flere garanteret komme til undersøgelse. Desværre kan du ikke få en eneste politiker til at indrømme, at

- Livmoderhalskræft rammer ca. 500 danske kvinder om året.

- Omkring 8000 kvinder i Danmark lever med sygdommen, d. v. s., at de er opererede, strålebehandlede eller andet.

- Ca. danske 150 kvinder dør om året af livmoderhalskræft.

- Celleforandringer i livmoderhalsen skyldes seksuel aktivitet. Nonner har for eks. ikke livmoderhalskræft.

- Mange og skiftende seksualpartnere og en tidlig seksuel debutalder øger risikoen for celleforandringer.

- Rygere har oftere celleforandringer end ikke-rygere.

det er et problem," mener Christine Felding, der påpeger, at livmoderhalskræft er et område, hvor man kunne spare mange penge, hvis screeningen fungerede, fordi det er en dyr sygdom at helbrede. Den kræver lange hospitalsophold, komplicerede operationer og nogle gange strålebehandling.

Problemet et andet

Overlæge Anders Glent-høj fra patologisk institut på Amtssygehuset i Gentofte, der står for den daglige koordinering af indkaldelserne til celleprøverne for Københavns Amt erkender, at man ikke får alle ind til screening for livmoderhalskræft.

"I Københavns Amt indbyder vi godt 24.000 kvinder til undersøgelse om året og heraf er der 35 procent, som ikke reagerer på indkaldelsen. Der er dog en stor del af kvinderne, der bliver undersøgt uorganiseret, d.v.s. de går til egen læge og får taget en prøve uden at være indbudt til undersøgelsen af amtet. Hvis man tæller den uorganiserede screening med, får man en deltagerprocent på cirka 75 procent," siger Anders Glent-høj, der

mener, at problemet ligger et andet sted.

"Det største problem er, at halvdelen af kræfttilfældene og næsten alle de avancerede tilfælde findes blandt de kvinder, der aldrig får taget en celleprøve fra livmoderhalsen. Alle kan få livmoderhalskræft, men hyppigheden er størst i de lavere socioøkonomiske klasser. Tidlig seksuel debutalder er en af de faktorer, der har betydning for udvikling af sygdommen. Desværre er det de kvinder med størst risiko for at få sygdommen, der ikke tager imod tilbudet om en celleundersøgelse. Hvis man ville lave en billig, effektiv undersøgelse, skulle man faktisk indkalde alle og så nøjes med at undersøge dem, der bliver væk. Det er bare ikke så let." *wendt*